

Universitätsbibliothek Paderborn

**Gallia Vindicata, In Qua Testimoniis Exemplisque
Gallicanæ Præsertim Ecclesiæ, Quæ Pro Regalia, Ac
Quatuor Parisiensibus Propositionibus A Ludovico
Maimburgo, Aliisque producta sunt, Refutantur**

Sfondrati, Celestino

[Ort nicht ermittelt], MDCLXXXVIII.

2. Hujus Concilij auctoritatem multis ex capitibus dubiam esse & incertam, evidentibus argumentis ostenditur, & auctoritate ipsius Concilij Constantiensis, ac etiam Maimburgi testimonio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38277

professus est. Patet ergo Auctoritatem Concilij supra Pontificem in Concilio Pisano multis modis ostensam esse. Et verò fuisse hoc Concilium Oecumenicum, & unum ex majoribus conventibus, qui unquam in Ecclesia peracti sint, patet ex numero & dignitate Prælatorum, qui illi adfuerunt: quippe Cardinales quinque supra viginti, Patriarchæ quatuor, Episcopi 182, Abbates 290. inter quos Capita & Generales omnium Ordinum, Magni Ordinum S. Sepulchri, Theutonici, Rhodiorumque Magistri, Universitatum Parisiensis, Tholosanæ, Aurelianensis, Andegavensis, Cracoviensis, Viennensis, Pragensis, Coloniensis, Oxfordiensis, Cantabrigiensis, Bononiensis, Florentinæ aliarumque Deputati: Legati quoque Metropolitanarum & Cathedralium Ecclesiarum supra centum: Theologiæ, sacrorumque Canonum supra trecentos Doctores. Oratores denique Galliæ, Poloniæ, Bohemiæ, Cypri, Siciliaeque Regum: Ducum quoque Baviaræ, Burgundiæ, Lotharingiæ, Brabantij, Brandenburgi, omniumque ferè Germaniæ Principum; præter alios Hispaniæ, Arragoniæ, Hungariæ, Suediæ, Norwegiæ, Daniæque Reges, qui tandem Concilio Pisano adhæsere. Ergo quo primùm tempore conferri inter se Conciliorum potestas & Pontificum cæpit, tot Regnorum, Provinciarum, Universitatum, Ordinum, Doctorum, Episcoporum, hoc est, totius ferè Christiani Orbis vox una & sententia fuit, Pontifices Concilio subesse, ab eoque judicari, puniri, deponique posse. Hactenus ferè verba Maimburgi ex Gallico translata.

II. *Resp.* Hæc Maimburgi narratio partim & argumentatio, eodem filo, quo reliquæ hujus Auctoris, contexta est: videlicet ex principijs aut dubijs, aut falsis, semper tamen specie veri coloratis, ut eodem tempore placeant, fallantque incautos? Nam *Primo* certum quidem est in Concilio Pisano fuisse Gregorium XII. & Benedictum XIII. Pontificatu ejectos, electumque Alexandrum, sed non æquè certum jure id factum, & ex legitima potestate; nec propterea novi Pontificis electione cessavit dubitatio, quis pro vero Pontifice habendus esset: nec sublatum Schisma, imò quod plerique eorum temporum Auctores notant, auctum potiùs, diffusumque novi Pontificis accessione, adeò, ut cum prius Ecclesia in duas, postea in tres factiones scinderetur, augente incertitudinem

Pontificum numero, eâ ferè ratione, quâ in Labyrintho, non idè certius eas, quia pluribus vijs: & qui Gregorio ac Benedicto adhærebant, nec pro hæreticis aut Schismaticis habiti sunt, quòd videlicet multis nec inanibus rationibus niterentur, ut Concilio Pisano non subscriberent, nec satis de vero Pastore constaret; imò etiam sanctos reperias, qui Concilio Pisano oblectati sunt, inter quos S. Antoninus: (a) *Pisanum Concilium, inquit, vel Conciliabulum, cum non esset alicuius eorum, qui se pro Pontifice gerebant, auctoritate congregatum, non erat ablatum ipsum Schisma, sed augmentatum ex duobus, tribusve se pro Papa gerentibus.* Et alibi testatur: *Gregorium à multis DELIM timentibus & peritis creditum fuisse verum Pontificem tempore ejusdem Concilij.* Si ergo à Pisano conventu electo Alexandro, depositisque Benedicto & Gregorio, multi nihilominus sanctitate & doctrinâ conspicui, nec Alexandrum agnovère, nec à Gregorio separati, nec tamen pro Schismaticis, sed pro veris pijsque catholicis habiti sunt, sequitur omnino, Concilium Pisenum non fuisse pro certo & Oecumenico, nec novam electionem Alexandri, & Gregorij abdicationem pro legitima habitam; alioquin Schismatici impijque, qui aut legitimo Concilio, aut vero Pontifici obliterent, & abdicato, falsoque adhærerent. Planè post Concilium Pisenum, Neapolitanum & Siciliae Regna, Romandiola, Ducésque Bavarie, ac plurimi Germanie Episcopi Gregorio adhæsere, neque is alligari se voto credebatur, quod de Pontificatu abdicando emiserat; quippe cum id votum conditionatum esset, si videlicet Petrus de Luna idipsum præstaret; hoc quippe dignitatem retinente, nec pax Ecclesie obrineri poterat, nec Schisma extingui, cum Regna, Provinciae que non pauca Benedicto parerent, Arragonia videlicet, Navarra, Castellæ, Scotia, Baleares, Corsica, Sardinia, aliæque, & Eugenius IV. in apologia (b) fatetur Obedientias Gregorij & Benedicti fuisse non modicam Christianitatis partem. Idque aperte Petrus de Alliaco Episcopus Cameracensis professus est, qui sedente Constantiensi Concilio librum scripsit de Ecclesie & Cardinalium potestate; is enim primam conclusionem his verbis expressit:

(a) *Licet*

(a) S. Antonin. 3. p. Tit. 22. c. 5. §. 2. & c. 6. §. 2. (b) V. epist. Archiepisc. Narb. in M. S. Regesto Concil. Schelstrate in Actis Concil. Consl. fol. 51. Eugen. IV. in Apolog. contra Basileenses. Turrecr. lib. de Eccles.

(a) Licet Concilium Pisanum fuerit legitime ac canonicè celebratum, & duo olim contendentes de Papatu iuste & canonicè condemnati, & electio Alexandri V. fuerit rite ac canonicè facta, prout hæc omnia tenet Obedientia Domini nostri Papæ Joannis XXIII. tamen due Obedientie duorum contendentium probabiliter tenent contrarium, in qua opinionum diversa & aduersa veritate non sunt minores difficultates Juris & facti, quàm ante Concilium Pisanum erat de Justitia duorum contendentium. Hæc Alliaci confessio doctrinâ clarissimi, qui que eodem tempore scribebat, rerum, quæ in Concilio fiebant scientissimus, tantò pluris esse debet, quòd ipse à Joanne XXIII. purpuram accepisset, ejusque partes teneret; sicque non tam odio aut partium studijs, quàm rei veritate ad hæc scribenda permotus credi debeat. Et re ipsâ Concilium Constantiense hanc Alliaci sententiam amplexum est, approbavitque. Cum enim Anno 1415. die 4. Januarij Joannes Dominicus Cardinalis & Nuntius Gregorij XII. in Concilio comparuisset, cæptum est à Patribus disceptari, an cum purpura & insignibus Cardinalis admittendus esset? multis abnuentibus, censebant alij admitti eum debere, inter quos Alliacensis Cardinalis præcipuus, cujus etiam sententia prævaluit, & Gregorij Legatus galero purpureo insignis magnòque apparatu in Constantiam investus est. Audi Acta Concilij ex duobus MM. SS. Codicibus Bibliothecæ (b) Victorinæ, Maimburgo sæpe & vehementer laudatis. *Alij asseruerunt, Licentiam fratri Joanni Domini concedendam cum capello rubeo ingrediendi: & hujus sententia fuit R. D. Petrus Cardinalis Cameracensis, & quidam alij, die namque 22. Januarij, D. Frater Joannes Dominici tituli S. Marci Presbyter Cardinalis Ragusinus, ut Cardinalis & cum Capello rubeo medius inter Dominos Ducem Bavarie & Ducem Briegæ sequentibus Dominis Wormatiensi, spirensi, & Verdensi Episcopis in Obedientia dicti Gregorij persistentibus, qui omnes prædictis Legatis Gregorij extra Constantiam obviavere, & Civitatem Constantiæ sunt ingressi &c.* Nota Episcopum Ragusinum à Concilio Pisano, & ab Alexandro V. & Joanne XXIII. nunquam pro Cardinali agnitum esse, sed Patres Constantienses rationibus Petri Alliacensis permoti eum pro tali recepere, sicque ipso facto professi sunt, jura Gregorij non adeò projecta esse & conclamata, ut sustineri

(a) Petrus Alliac. in Conclusionib. à Philippo Labbeo editis, & in Appendicem Concil. Constant. rejectis. (b) Regelt. Concil. Constant. ex duobus M. M. SS. Bibliothecæ S. Victoris.

stineri pro vero Pontifice non posset; si enim certum erat Gregorium Pontificem non esse: ergo æquè certum, non esse veros Cardinales, quos ipse purpurâ induisset, cur ergo pro talibus habiti, admisisque? Idem Episcopus Ragusinus, cum Gregorij XII. insignia Pontificia ædibus suis appendisset, & propterea ingens inter Patres certamen accensum esset, eorum præsertim, qui Joannis partes sequebantur; die 20. Novembris collectis in Concilio Patribus certatum diu est, pugnantis Antistitum votis, tandem prævaluit sententia negantium tolerari insignia Pontificia debere, nisi ipse Gregorius coram præsensque adesset; in hoc ergo omnium vota convenere, ipsi Gregorio permitti posse, si adesset, ut insignibus uteretur Pontificiæ dignitatis: non ergo certum erat Pontificem non esse; quomodo enim in tam sacro senatu permitterent Gregorium Mimum agere, & in ludibrium supremæ potestatis, ipsoque Joanne Pontifice coram tiaram ostentare alteri raptam? Audi ipsius Concilij tabulas: (b) *Alij verò asserunt supradicta arma in locis prædictis in Obedientia Domini Nostri Joannis XXIII. constitutis affigi non potuisse, & per consequens, ex quo deleta fuerant, reponi non debere, & hujus sententia fuit D. Patriarcha Gradenfis, & alij, qui plures, quàm alteri sententia adhererunt dicentes, nisi Angelus Corravio personaliter veniret, ipsius arma ibidem non debere depingi.* Sed nihil æquè ostendit, Patres Concilij Constantiensis Decreta Pisani Concilij, & Gregorij abdicationem, ac electionem Alexandri, & Joannis, pro dubijs, incertisque habuisse, quàm quæ sessione 14. peracta sunt, in qua cum Gregorius non prius Papatu cedere vellet, quàm ut Joannis XXIII. tanquam Pontificis mentio nulla fieret, ut Sigismundus Imperator auctoritate & delegatione Gregorij Concilio præfideret, ut ipsum Concilium tanquam prius non ritè congregatum, iterum suâ auctoritate convocaretur, & confirmaretur, quod etiam à Cardinali Ragusino nomine Gregorij factum est, & sic tandem ipse Gregorius Pontificatu cessit. Tantum verò abest, Gregorium à Concilio pro pseudo-Pontifice habitum esse, aut pro Schismaticis, qui eum venerabantur; ut semper, quoties Gregorij

(a) Regest. Actorum Constant. ex 2. MM SS. codd. Biblioth. S. Victoris apud doctiss. Scheffstratt. in Tract. de sensu & auctoritate Decretor. Concilij Constant. fol. 153.

gorij mentio incidebat, tanquam de dubio Pontifice loqueretur, & hanc formulam adhiberet, cautam quidem, sed tamen venerationi mixtam, videlicet: *Ille Dominus, qui in sua Obedientia dicitur Gregorius XII.* Et cum Resignationem, & alia Gregorij postulata admisit, his verbis usum est: (a) *Dictam Convocationem, Auctorizationem, & Confirmationem, in quantum ad Gregorium perinet, & auinet, eis admisserunt.* Quibus verbis omnino Patres significant Gregorium pro dubio saltem Pontifice sustineri potuisse; alioquin si illum pro certo & notorio Pseudopontifice, & temerario Invasore sacrae Sedis haberent, quâ ratione, imò quâ conscientia permitterent, ut Concilium indiceret, confirmaret, novum Praesidem deligeret, & denique abdicaret se potestate, quam non habebat? Planè fuisset hæc indulgentia & simulatio, tam sacro, amploque senatu plusquam indigna. Maimburgus quidem in libro (b) de Magno Schismate Occidentis hæc omnia pro lusu & scena habet, Patribus id Gregorio indulgentibus: *Ut Synagogam suam cum apparatu pompâque funeraret, inani quidem solatio, sed tamen innocuo.* Cæterum alias oportet esse Maimburgi curas, & cogitationes hominis privati imbutique politicorum principijs, ac utilia tantum, non honesta, aut decora spectantis: alias Concilij Oecumenici tot Purpuratorum, Antistitum, Principumque affluxu insignis, & nihil indignum quovis obtentu admissuri. Ac deinde prudentum judicio reliquerim, majorem Maimburgo fidem habere velint, post duo sæcula & ex suo scribenti, quam Petro Alliacensi Cardinali & Archiepiscopo Cameracensi, qui que Concilio aderat, & omnia coram spectabat, Joanni XXIII. à quo Purpuram induerat, alioquin additissimus; is verò in Conclusionibus Anno 1415. post primam Sessionem mensis Februario Patribus Concilij oblatis, honores Gregorio oblatos non vanæ ostentationi, inanique fabulæ tribuit, sed quod *dua Obedientia Gregorij & Benedicti istos probabiliter pro Pontificibus tenerent, in qua opinionum diversa & adversa veritate non essent minores difficultates Juris & facti, quam ante Concilium Pisanum erant.* (c) Honores ergo à Patribus Gregorio exhibiti non vanæ fabulæ dati, ut

L

ut

(a) Session. 14. (b) Maimb. histor. du grand. Schif. d' Occid. l. 5. f. 309.
 (c) Ex Gestis Constant. Concil. in 4. MM. SS. & Append. ejusdem Synodi
 Edit. Paris. apud Labb. Tom. XI. Concil.

ut Maimburgo visum, sed Gregorij rationibus suum Pontificatum multis facti & Juris fundamentis, ac asecularum auctoritate fulcientis. Nec dubium est, eadem ratione, iisdem honoribus Benedictum XIII. à Concilio afficiendum fuisse, si modò æquè animum paci adjecisset; nam & ejus Pontificatum probabilem reddebant, cum tot Regnorum, Principumque auctoritas, qui ejus partes sequebantur: tum etiam quamplures juris factique rationes, quas ipse septem horarum spatio, quibus peroravit in Conventu Perpiniani habito, tantà eloquentiâ persecutus est, ut attonitos, defixosque redderet Auditores: nec minimum pondus ejus causæ addebat duorum fratrum sanctitas, Vincentij videlicet, & Bonifacij Ferrerij, Benedicto etiam post Pisanum Concilium additi. Et denique Johannes Gerson, (a) cujus auctoritatem tantopere & ubique contra Pontifices Maimburgus deprædicat, in tractatu de modo se habendi tempore Schismatis hæc habet: *In Schismate presenti tam dubio, temerarium, injuriosum & scandalosum est asserere, omnes tenentes istam partem vel alteram esse extra statum salutis, vel excommunicatos, vel rationabiliter de schismate suspectos.* Et infra: *Tota ratio fundatur in hoc, quòd nunquam fuit tam rationabilis & vehemens causa dubitationis in aliquo Schismate, sicut in isto, cujus signum evidens est varietas opinionum Doctorum, & inter doctissimos & probatissimos ex utraque parte &c. Potest ergo illud dici rationabiliter dubitabile, quòd plurimi & maxime sapientes dubitabile reputant & prædicant &c.* Quæ doctrina & ratiocinatio Gersonis etiam post Concilium Pisanum locum habuit; nam etiam post illud fuit varietas opinionum Doctorum inter doctissimos & probatissimos, ut enim de solo Benedicto XIII. loquar, cujus Obedientia multò alijs inferior minorque, etiam post Pisanum Concilium, à quo depositus est, ei Regna Scotiæ, Navarræ, Castellæ, Arragoniæ, Sardiniaque adhererunt, inter quos S. Vincentius Ferrerius, qui novem post Pisanum Concilium annis constanter Benedicto adhæsit, nullo Sanctitatis suæ damno, quòd etiam fatetur Maimburgus. (b) Non ergo constabat Concilium Pisanum Oecumenicum esse, & Alexandrum in Concilio electum, ejusque successores veros Pontifices; alioquin non sanctus, sed Ethnicus & Publicanus, qui noller Ecclesiam

(a) Joann. Gerson. I. part. operum. (b) Maimb. du Grand, Schism. d' Occident lib. 5. fol. 453.

siam audire, veròque ac legitimo Pontifici parere. Utque irrefragabili testimonio omnia concludam, id ipsum tres Nationes, Gallica, Hispanica & Italica cum Collegio Cardinalium professæ sunt, hoc est, major saniorque Concilij pars, quando in protestatione contra Germanicam Nationem edita, & in qua petebatur, ut omisso interim Reformationis articulo ad electionem procederetur indubitati Pontificis, ita loquuntur: (a) *Ecclesia in periculo remaneret, quia vix aut nunquam Summus Pontifex indubitus posset haberi, quia vix congregaretur indubitatum Concilium deficiente Capite, ad quod pertinet convocare.* En! fatentur Patres Constantienses, nec Pisani, nec aliud Concilium certum esse posse sub incerto Pontifice. Hæc omnia eò pertinent, ut ostendam auctoritatem Concilij Pisani tot Principum, Regum, Antistitum, Sanctorum, ipsiusque Concilij Constantiensis opinione nullo modo certam, & indubiam fuisse, ideòque à plurimis mortalium sine Schismatis nota Benedictum & Gregorium pro veris Pontificibus agnitos, quod etiam Maimburgus nunquam sibi constans profiteri compulsus est, quando in libro de magno Schismate Occidentis scribit: (b) *Eorum sententiam, qui Benedictum pro vero Pontifice agnoscebant, probabilem fuisse (quamvis contraria magis probabilis esset) & ideò viros sanctitate, doctrinâ, & dignitate præcipuos potuisse illam securâ conscientia amplecti.* Si ergo teste Maimburgo hæc propositio: *Benedictus est verus Papa;* erat probabilis, ergo ejus opposita, videlicet, *Benedictus non est verus Papa,* non erat certa, quod enim est certum, excludit contrariæ sententiæ omnem probabilitatem; quemadmodum quia hæc propositio, *nix est alba,* est certa; ejus opposita videlicet, *nix non est alba,* omnino non est probabilis: sequitur ergo Benedictum & Gregorium fuisse probabiliter veros Pontifices, & consequenter auctoritatem Concilij Pisani, quod utrumque depofuerat, ex Principijs Maimburgi, nullo modo certam, sed dubiam fuisse, quod probare susceperam. Erravit ergo Maimburgus, quando indubias & evidentes veritates Lectori pollicitus, dubias, incertâque supposuit.

III. *Secundo.* Demus tamen Concilio Pisano omnem auctoritatem

L 2

tatem

(a) Protestatio trium Nationum in Concilio Constantiensi post session. 38. ex Gestis Concilij in 4. MM. SS. codd. apud Schelstratt. fol. 6. (b) Maimb. hist. du Grand. Schism. d' Occident lib. 6. fol. 379. ad Annum 1415.